

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет bb, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizja-bd.ba

Broj:01-02-03-13-230/14
R:07-05; 010-05/14

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Direkcije za financije Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2013. godine**

Brčko, svibanj 2014. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
REZIME DANIH PREPORUKA	5
NALAZI I PREPORUKE.....	6
1. UVOD	6
2. OPĆI DIO	6
3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE.....	6
4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	7
5. NALAZI I PREPORUKE.....	7
5.1. SUSTAV INTERNIH KONTROLA	7
5.2. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SUKLADNO ZAKONU I DRUGIM PROPISIMA.....	9
5.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG PRORAČUNA.....	9
5.3.1. Izdatci za bruto plaće	10
5.3.2. Izdatci za poštanske usluge i izdatci za povremene poslove.....	10
5.4. POSTUPCI PRISILNE NAPLATE PREKRŠAJNIH NALOGA	12
6. KOMENTAR.....	12
7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI	13

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

**DIREKCIJA ZA FINACIJE BRČKO DISTRIKTA BiH
RAVNATELJ DIREKCIJE ZA FINACIJE
Mato Lučić, dipl. oec.**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu Direkcija za financije za financije) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2013.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Direkcije za financije i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje nastanka materijalno-značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Direkcije.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija - ISSAI (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno-značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno-značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije financijskog poslovanja, skrećemo pozornost na sljedeće:

- 1) *Direkcija za financije je iz svoje nadležnosti, propisane odredbama članka 12 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, propustila:*
 - *donijeti podzakonske akte: Uputu proračunskim korisnicima o načinu sastavljanja i okvirnim iznosima kvartalnih financijskih planova i Pravilnik kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, način osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije, sukladno s odredbama članka 13 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,*
 - *usuglasiti postojeće podzakonske akte; Organizacijski plan Direkcije za financije sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i Uputu o donošenju Odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, sa odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH tekuće godine (točka 5.2. Izvješća).*
- 2) *Inspektorima Porezne uprave Brčko distrikta BiH, u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, vršen je obračun i isplata plaća uvećanih za 20 % u odnosu na platni razred predviđen člankom 5 Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave. Navedeno povećanje plaća za 20 % odobreno je Proračunom za 2013. godinu, a da pri tom isto povećanje nije regulirano Zakonom o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, niti bilo kojim drugim pravnim aktom koji regulira problematiku plaća. Izuzev navedenog, isplata plaća je vršena bez izdanih rješenja, kojim bi bila regulirana visina bruto plaće, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plaće nije pratilo odgovarajuće rješenje (točka 5.3.1. Izvješća).*
- 3) *Na teret odobrenog proračuna za 2013. godinu, izvršeno je priznavanje i isplata rashoda, u iznosu od 29.474,18 KM, a obveza za njihovo plaćanje je nastala u 2012. godini, čime je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja, što je suprotno odredbama članka 15 točka 3) Pravilnika o računovodstvu Proračuna Brčko distrikta BiH i članka 30 točke 1) Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH (točka 5.3.2. Izvješća).*

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju financijsko poslovanje Direkcije za financije Brčko distrikta BiH, u razdoblju **1. 1. - 31. 12. 2013.** godine, izuzev za navedeno u prethodnom pasusu, nema značajnih neusuglašenosti s važećim zakonskim propisima.

Zamjenici glavne revizorice:
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Glavna revizorica
Dževida Hodžić, dipl. oec.

REZIME DANIH PREPORUKA

Potrebno je poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola radi otklanjanja utvrđenih nedostataka u dijelu: isplate plaća zaposlenicima bez izdanih rješenja o imenovanju, pravodobnog evidentiranja obveza poreza na dobit na temelju podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, donošenja Upute o načinu sastavljanja financijskih planova i Pravilnika o stjecanju i oduzimanju licencija za rad revizora, kao i dosljedne primjene Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Direkcija za financije izvrši usklađivanje Organizacijskog plana sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacijskih jedinica.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja i usklađivanja zakonskih i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti.

Potrebno je dovršiti unos obveza poreza na dobit u evidencije Porezne uprave u roku koji je predviđen odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je Uputu o donošenju Odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, usuglasiti sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za tekuću godinu.

Potrebno je povećanje plaća planirati i isplaćivati u okviru ograničenja sukladno s odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je plaće obračunavati sukladno s odgovarajućim rješenjima, ugovorima ili odlukama za svakog zaposlenog, kako je to predviđeno Zakonom o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je sastaviti plan osposobljavanja vježbenika i imenovati osobe za praćenje njihovog rada sukladno Zakonu o državnoj službi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je izdatke priznavati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu Proračuna Brčko distrikta BiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, ugovaranje i plaćanje usluga za održavanje javnih prometnih površina i usluga održavanja javnih zelenih površina, vršiti sukladno Zakonu o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, a njihovo evidentiranje sukladno odobrenim pozicijama proračuna.

Potrebno je u postupku eksproprijacije zemljišta, osnovni iznos priznati kao imovinu sukladno sa odredbama MRS-JS 1- Prezentacija financijskih izvješća, te iste evidentirati na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

Potrebno je osigurati pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prisilne naplate sukladno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

NALAZI I PREPORUKE

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija za financije za financije) za 2013. godinu, na temelju ovlasti sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08).

2. OPĆI DIO

Direkcija za financije za financije uspostavljena je kao tijelo javne uprave Distrikta.

Direkciju za financije čine:

- Ured ravnatelja Direkcije,
- Trezor,
- Porezna uprava i
- Stručna služba Direkcije.

Nadležnosti Direkcije za financije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Distrikta;
- provedba politike u oblasti financija Distrikta;
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti financija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH;
- provedba zakona i drugih propisa;
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti financija;
- podnošenje izvješća Skupštini o raspoloživosti prihoda za godišnji proračun;
- sudjelovanje u pripremi prijedloga godišnjeg proračuna u koordinaciji s dogradonačelnikom Distrikta;
- dostavljanje izvješća o izvršenju proračuna sukladno zakonu, a za potrebe gradonačelnika Distrikta;
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Distrikta na svim računima Distrikta;
- obavljanje drugih nadležnosti sukladno Statutu i zakonu.

Na dan **31. 12. 2013.** godine, Direkcija za financije je imala **117** zaposlenika, a prema Organizacijskom planu predviđeno je **126**.

3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Direkcije za financije u razdoblju **1. 1. - 31. 12. 2013.** godine, to jest planiranje i izvršenje izdataka - rashoda tekućeg proračuna i proračuna kapitalnih potreba, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, namjensko korištenje sredstava, ocjena upravljanja financijama, funkcija sustava interne kontrole, praćenje primjene preporuka iz prethodnih revizija i analiza mjera poduzetih na temelju tih preporuka.

Cilj revizije je da se provedbom revizije osigura neovisno mišljenje o primjeni zakona i drugih propisa, izvršenje proračuna Direkcije za financije, korištenju resursa i upravljanju imovinom Distrikta, te na taj način doprinese pouzdanom izvješćivanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom Distrikta. Revizija informira javnost, nadležna tijela i institucije o nalazima i preporukama, pravovremenim i javnim objavljivanjem revizorskog izvješća.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija provodi provjerama na bazi uzoraka i da u sustavu interne kontrole i računovodstvenom sustavu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno-značajne poreške ostanu neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Do dovršetka revizije Direkcija za financije za financije **nije postupila** po Akcijskom planu, broj: 13.9-04.1-579/13 od 8. 7. 2013. godine, sastavljenom na temelju preporuka prethodne revizije, u dijelu koji se odnosi na sljedeće:

- Direkcija za financije za financije iz svoje nadležnosti, nije donijela podzakonske akte, pravila i procedure, kojima bi određene oblasti poslovanja bile dovoljno i precizno definirane, te kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa, što se odnosi na:
 - a) Uputu proračunskim korisnicima o načinu sastavljanja i okvirnim iznosima kvartalnih finansijskih planova predviđenu odredbama Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH, kako bi se izbjegli propusti kod planiranja, praćenja i izvješćivanja o upravljanju i potrošnji odobrenih proračunskih sredstava i
 - b) Pravilnik kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, način osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije, sukladno odredbama članka 13 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- nije izvršeno usuglašavanje odredbi članka 2 točke 5 Upute o donošenju Odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, s odredbama članka 29 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i odredbama članka 16 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za tekuću godinu,
- nije izvršeno usklađivanje Organizacijskog plana Direkcije za financije sa Zakonom o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacijskih jedinica (članak 2 Organizacijskog plana sa odredbama članka 5 Zakona), također nije izvršeno međusobno usklađivanje odredbi članaka 5, 7 i 8 navedenog organizacijskog plana,
- u evidenciji poreznih i neporeznih prihoda, nisu osigurani podatci, o naplati i zaduženjima tekućeg razdoblja odvojeno od podataka iz ranijeg razdoblja,
- nisu poduzimane mjere za učinkovitu naplatu poreza na imovinu sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i
- sukladno odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH, nisu na web-stranici objavljeni podatci iz fiskalnog registra o procijenjenoj vrijednosti nekretnina poreznih obveznika.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava potrebno je imati uspostavljen funkcionalan sustav interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje a isto najviše dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrjednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Organizacijskim planom Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Organizacijski plan) je utvrđena unutarnja organizacija Direkcije za financije, koja obuhvaća organizacijske jedinice, njihov djelokrug, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Direkcijom za financije i organizacijskim

jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, suradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije za financije uređeni su Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacijskim planom Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Službe interne kontrole su uspostavljene na temelju Organizacijskog plana Direkcije za financije, a način rada službi internih kontrola reguliran je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Nakon provedene revizije financijskog poslovanja Direkcije za financije za 2013. godinu, utvrđeno je da sustav interne kontrole nije na zadovoljavajućoj razini u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih akata, a što se ogleda u sljedećem:

Porezna uprava Direkcije za financije, nije u predviđenom roku dovršila unos obveza poreza na dobit na temelju podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, što je suprotno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Isplata plaća (inspektorima Porezne uprave) je vršena bez izdanih rješenja o imenovanju, kojim bi bila regulirana visina bruto plaće, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plaće nije pratilo odgovarajuće rješenje.

Direkcija za financije nije donijela poseban program osposobljavanja vježbenika, niti je imenovala odgovorne osobe za praćenje i usmjeravanje rada vježbenika, što je suprotno članku 56 Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Direkcija za financije je na teret odobrenog proračuna za 2013. godinu vršila priznavanje i isplatu rashoda, u iznosu od **29.474,18 KM**, a obveza za njihovo plaćanje je nastala u 2012. godini. Navedeno upućuje na zaključak da je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja, što je suprotno odredbama članka 15 točke 3) Pravilnika o računovodstvu Proračuna Brčko distrikta BiH i članka 30 točke 1) Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

Isplate po sudskim rješenjima za eksproprijaciju zemljišta, u iznosu od 918.718,50 KM, priznate su kao rashodi tekućeg obračunskog razdoblja. Navedene isplate nisu se mogle priznati kao rashodi, s obzirom da su rezultati transakcija stjecanje imovine Brčko distrikta BiH.

Izuzev navedenog, pojedini podzakonski akti, pravila i procedure nisu doneseni, kao što je konstatirano i u prethodnoj reviziji, čime su određene oblasti poslovanja nedovoljno i neprecizno definirane, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa, što se ponajprije odnosi na:

- Uputu proračunskim korisnicima o načinu sastavljanja i okvirnim iznosima kvartalnih financijskih planova kako bi se izbjegli propusti kod: planiranja, praćenja i izvješćivanja o upravljanju i potrošnji odobrenih proračunskih sredstava.
- Pravilnik kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, način osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije.

Potrebno je poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u dijelu: isplate plaća zaposlenicima bez izdanih rješenja o imenovanju, pravodobnog evidentiranja obveza poreza na dobit na temelju podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, donošenja Uputa o načinu sastavljanja financijskih planova i Pravilnika o stjecanju i oduzimanju licencija za rad revizora, kao i dosljedne primjene Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

5.2. Obavljanje djelatnosti sukladno sa zakonom i drugim propisima

Direkcija za financije je organizirana sukladno članku 2 Organizacijskog plana, odnosno organizacijski dijelovi Direkcije za financije su: Ured ravnatelja, Stručna služba Direkcije, Trezor i Porezna uprava. Kao i u prethodnim revizijama, ukazujemo da Organizacijski plan nije usklađen sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, odnosno odredbe članka 2 Organizacijskog plana nisu sukladne odredbama članka 5 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacijskih jedinica.

Potrebno je da Direkcija za financije izvrši usklađivanje Organizacijskog plana sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacijskih jedinica.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija za financije iz svoje nadležnosti propisane odredbama članka 12 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, propustila donijeti pravilnik o primjeni Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH, kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, načina osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije, što je u suprotnosti s odredbama članka 13 Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja pravilnika o primjeni Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obveze **poreza na dobit** evidentiraju se na temelju godišnjih poreznih prijava koje porezni obveznici, sukladno odredbama članka 22 stavka 1) Zakona o porezu na dobit Brčko distrikta BiH, dostavljaju Direkciji najkasnije do 31. ožujka tekuće za prethodnu godinu. U postupku revizije utvrdili smo da Porezna uprava Direkcije za financije, nije u predviđenom roku (do **30. 6.** tekuće godine) dovršila unos obveza poreza na dobit na temelju podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, što je suprotno odredbama članka 6 stavka 3) Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dovršiti unos obveza poreza na dobit u evidenciji Porezne uprave u roku koji je predviđen odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Direkcija za financije je sukladno svojoj nadležnosti donijela Uputu o donošenju Odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, broj: 02-04.1-94/10, dana 30. 3. 2010. godine. Navedenom uputom u članku 2 točki 5 regulirano je da se preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti samo u **četvrtom kvartalu tekuće** godine. Odredbama članka 29 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 16 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH regulirano je da se unutarnja preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti u zadnja tri kvartala tekuće godine. Navedeno upućuje na zaključak, kao što je konstatirano i u prethodnoj reviziji, da Uputa nije usuglašena sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna za 2013. godinu.

Potrebno je Uputu o donošenju Odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, usuglasiti sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za tekuću godinu.

5.3. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Planom proračuna za **2013.** godinu odobrena sredstva za tekuće izdatke iznose **20.867.483,77 KM**, a izvršeno je **20.210.765,35 KM** ili **96,85 %** (tablica broj 1 u prilogu Izvješća).

U okviru navedenih sredstava odobrena su i sredstva za isplatu stare devizne štednje i isplate po sudskim rješenjima u iznosu od **17.051.383,57 KM**, a realizirana su u iznosu od **16.471.982,50 KM**, ili 96,60 % planiranih sredstava.

Od navedenog ukupnog iznosa planiranog tekućeg proračuna za 2013. godinu, Direkciji za financije kao korisniku proračuna odobreno je **3.816.100,20 KM**, a ostvareno je **3.738.782,85 KM**, ili 97,97 % .

Struktura odobrenih i realizirana sredstava za tekući proračun prikazana je u tablici kako slijedi:

	Planirano 2013.	Ostvareno 2013.	% ostvarenja
1. Izdatci za kamate na tuzemna i strana pozajmljivanja i otplate duga po osnovi stare devizne štednje	12.075.768,67	11.534.572,47	95,52
2. Isplate po sudskim rješenjima i presudama i izvansudskim porav.	4.975.614,90	4.937.410,03	99,23
3. Tekući izdatci	3.816.100,20	3.738.782,85	97,97
UKUPNO:	20.867.483,77	20.210.765,35	96,85

5.3.1. Izdatci za bruto plaće

Izdatci za bruto plaće planirani su u iznosu od **2.953.941,89 KM**, a ostvareni u iznosu od **2.766.992,63 KM** ili **93,67 %** plana.

Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo, kao što je konstatirano prethodnom revizijom, da je inspektorima Porezne uprave Brčko distrikta BiH, u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, vršen obračun i isplata plaća uvećana za 20 % u odnosu na platni razred predviđen člankom 5 Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH. Navedeno povećanje plaća za 20 % odobreno je Proračunom za 2013. godinu, a da pri tom isto povećanje nije regulirano Zakonom o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, niti bilo kojim drugim pravnim aktom koji regulira problematiku plaća. Izuzev navedenog, isplata plaća je vršena bez izdanih rješenja, kojim bi bila regulirana visina bruto plaće, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plaće nije pratilo odgovarajuće rješenje.

Potrebno je povećanje plaća planirati i isplaćivati u okviru ograničenja sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je plaće obračunavati sukladno odgovarajućim rješenjima, ugovorima ili odlukama za svakog zaposlenog, kako je to predviđeno Zakonom o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Po osnovi Programa Vlade Brčko distrikta BiH za zapošljavanje vježbenika, u Direkciji vježbenički staž obavlja 23 vježbenika s visokom stručnom spremom. Za vrijeme trajanja vježbeničkog staža, vježbenici se osposobljavaju za samostalan rad, pri čemu sudjeluju u posebnom programu osposobljavanja za obavljanje poslova određenog radnog mjesta, te njihov rad prate odgovorne osobe. Utvrdili smo, da Direkcija za financije nije donijela poseban program osposobljavanja vježbenika, niti je imenovala odgovorne osobe za praćenje i usmjeravanje rada vježbenika, što je suprotno članku 56 Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je sastaviti plan osposobljavanja vježbenika i imenovati osobe za praćenje rada istih sukladno Zakonu o državnoj službi Brčko distrikta BiH.

5.3.2. Izdatci za poštanske usluge i izdatci za povremene poslove

- Izdatci za poštanske usluge realizirani su u iznosu od **109.259,38 KM**. Uvidom u analitičke kartice i račune izdane od strane dobavljača utvrdili smo, da su na teret proračuna **2013.** godine priznati i isplaćeni izdatci za poštanske usluge u iznosu od **24.825,30 KM**, za koje je obveza nastala u **2012.** godini.
- Izdatci za privremene i povremene poslove realizirani su u iznosu od **22.334,16 KM**. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju također smo utvrdili, da je dio izdataka u iznosu od **4.648,88 KM**, priznat i isplaćen na teret proračuna 2013. godine, a obveza je nastala u 2012. godini.

Na temelju navedenog zaključujemo da priznavanje dijela rashoda navedenih pod a) i b), u iznosu od **29.474,18 KM**, nije izvršeno u razdoblju kad je nastala obveza za njihovo plaćanje, time je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja, što je suprotno odredbama članka 15 točke 3) Pravilnika o računovodstvu Proračuna Brčko distrikta BiH i članka 30 točke 1) Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, izdatke priznavati u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala sukladno odredbama Pravilnika o računovodstvu Proračuna Brčko distrikta BiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH.

5.3.3. Izdatci po osnovi sudskih presuda i izvansudskih poravnanja

Izdatci po osnovi sudskih presuda i izvansudskih poravnanja planirani su u iznosu od **4.975.614,90 KM**, a izvršeni su **4.937.410,03 KM** ili **99,23 %**.

U izvršenim izdadcima evidentirani su izdatci za usluge održavanja javnih prometnih površina i usluge održavanja javnih zelenih površina u iznosu od **1.235.185,83 KM**, a koje su bile u nadležnosti **Odjela za javne poslove. U 2011. godini i pored planiranih i odobrenih sredstava od strane Skupštine Brčko distrikta BiH, navedene usluge nisu bile plaćene od strane nadležnog odjela.** Razlog neplaćanja navedenih usluga, a što smo i konstatirali provedenom revizijom za 2011. godinu, je što Odjel za javne poslove nije dao suglasnost na Plan i program održavanja javnih prometnih površina, dostavljenog od J. P. "Komunalno Brčko" d. o. o. Brčko distrikt BiH.

Izuzev toga, uočili smo, da Odjel za javne poslove, nije donio program održavanja javnih zelenih površina, a što je Zakonom o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, propisana nadležnost Odjela. **Dana 23. 4. 2012. godine Pravobraniteljstvo Brčko distrikt BiH je dalo suglasnost da se navedene tražbine realiziraju ugovorom o izvansudskom poravnanju, uz uvjet da se potvrdi Plan i program održavanja javnih prometnih površina i donese program održavanja javnih zelenih površina.** Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, uočili smo, da je **Direkcija za financije izvršila** plaćanje gore navedenih usluga bez potvrđenog plana i programa održavanja javnih prometnih površina i programa održavanja javnih zelenih površina, što je suprotno člancima 169 i 190 Zakona o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH. Zaključujemo da je navedena obveza trebala biti plaćena s Odjela na kojem je bila i planirana, zato što je bila i fakturirana na Odjel za javne poslove. Revizijom smo utvrdili, da je JP "Komunalno Brčko" d. o. o. Brčko distrikt BiH dostavilo račune za gore nastalu obvezu, a Odjel je izvršio povrat računa zbog toga što prethodno nije zaključen ugovor i osigurao pravovremen i valjan nadzor nad realizacijom navedenih usluga.

Izdatci za eksproprijaciju zemljišta po osnovi sudskih sporova iznosili su **968.764,42 KM**, sa pripadajućim troškovima zateznih kamata i sudskih sporova. Navedeni izdatci planirani su u okviru kapitalnog proračuna Odjela za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove, a isti su plaćeni iz tekućeg proračuna Direkcije za financije i **evidentirani i priznati kao rashodi** tekućeg obračunskog razdoblja.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo, da se dio navedenih izdataka, u iznosu od **918.718,50 KM**, ne može priznati kao rashod tekućeg obračunskog razdoblja, s obzirom da je kupovina zemljišta stjecanje imovine Brčko distrikta BiH, što je suprotno odredbama paragrafa 7 MRS-JS 1 Prezentacija financijskih izvješća. Za realizaciju i evidentiranje navedenih sredstava, potrebno je donijeti procedure kojim bi bili regulirani postupci, i to način realizacije i knjigovodstveno evidentiranje istih.

Konstatiramo da u navedenom slučaju nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje rashoda u dijelu osnovnog iznosa eksproprijiranog zemljišta u iznosu od **918.718,50 KM**, s obzirom da je rezultat transakcije stjecanje imovine.

Potrebno je, ugovaranje i plaćanje usluga za održavanje javnih prometnih površina i usluga održavanja javnih zelenih površina, vršiti sukladno Zakonu o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH, a njihovo evidentiranje sukladno odobrenim pozicijama proračuna.

Potrebno je, u postupku eksproprijacije zemljišta, osnovni iznos priznati kao imovinu sukladno odredbama MRS-JS 1- Prezentacija financijskih izvješća, te iste evidentirati na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

5.4. Postupci prisilne naplate prekršajnih naloga

U 2013. godini zaprimljeno je ukupno **2 941** prekršajnih naloga čija je vrijednost najmanje **590.000,00** KM (izvedeno iz prosječnog iznosa prekršajnih naloga iz prethodnog razdoblja). Od navedenog broja zaprimljenih predmeta u 2013. godini pokrenut je postupak prisilne naplate samo za **331** predmet. Tijekom 2013. godine pokrenuto je još **2 449** postupaka prisilne naplate, a isti se odnose na prekršajne naloge iz ranijih godina. Ukupna vrijednost prekršajnih naloga čiji postupak prisilne naplate je pokrenut iznosi **141.793,00 KM**, od čega je naplaćeno **27.625,00 KM**. Navedeno upućuje na zaključak, da nisu osigurane pretpostavke da se kontinuirano radi na obradi zaprimljenih predmeta (prekršajnih naloga) i pokretanju postupka prisilne naplate, što je u suprotnosti s odredbama članka 17 Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH. Sve gore navedeno imalo je za posljedicu da su značajna sredstva po ovoj osnovi ostala nenaplaćena u 2013. godini.

Potrebno je osigurati pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prisilne naplate sukladno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

6. Komentar

Direkciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2013. godine, broj: 01-02-03-13-193/14, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija se očitovala dopisom broj: 13.9-04.1-411/14 od 27. 5. 2014. godine. Uz očitovanje Direkcija je za određeni broj nalaza dala obrazloženja i primjedbe ali nije dostavila dodatnu dokumentaciju, koja bi utjecala na izmjenu nalaza u Izvješću.

Tim za reviziju:

Avdija Bašić, dipl. oec.

Began Čaušević, dipl. oec.

7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Plan i izvršenje proračuna tekućih potreba u **2013.** godini Direkcije za financije Brčko distrikta BiH

Tablica broj 1

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani iznos	Realizirani iznos	% realizacije	Raspoloživi iznos
600000	RASHODI	20.867.483,77	20.210.765,35	96,85	656.718,42
610000	TEKUĆI IZDATCI	20.867.483,77	20.210.765,35	96,85	656.718,42
611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	2.999.446,03	2.952.845,87	98,45	46.600,16
611100	Bruto plaće i naknade	2.999.446,03	2.952.845,87	98,45	46.600,16
611200	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	74.931,00	63.798,06	85,14	11.132,94
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	95.400,17	94.205,48	98,75	1.194,69
612100	Doprinosi poslodavca	95.400,17	94.205,48	98,75	1.194,69
613000	IZDATCI ZA MATERIJAL I USLUGE	17.306.450,90	16.752.539,85	96,80	552.911,05
613100	Putni troškovi	16.145,00	12.956,65	80,25	3.188,35
613200	Izdatci za energiju	71.881,00	71.225,01	99,09	655,99
613300	Izdatci za komunalne usluge	179.600,00	175.963,32	97,98	3.636,68
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	52.475,00	48.083,73	91,63	4.391,27
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	23.274,00	21.140,29	90,83	2.113,71
613700	Izdatci za tekuće održavanje	74.153,00	70.528,49	95,11	3.624,51
613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	27.579,00	24.559,00	89,05	3.020,00
613900	Ugovorene usluge	16.860.343,90	16.328.083,36	96,84	532.260,54
616000	IZDATCI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	467.186,67	411.174,15	88,01	56.012,52
616200	Izdatci za inozemne kamate	61.491,00	47.456,14	77,18	14.034,86
616300	Kamate na tuzemno pozajmljivanje	303.200,67	261.223,46	86,16	41.977,21
616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	102.495,00	102.494,55	100,00	0,45

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2013. godini

Tablica broj 2

R.b.	VRSTA PRIHODA		Plan za 2013. god.	Zaduženje 2013. god.	Ostvareno 2013. god.	% ostvarenja u odnosu na plan	% ostvarenja u odnosu na zaduženje
0	1		2	3	4	5 (4/2)	6 (4/3)
1	711100	Porez na dohodak	1.700.000,00	1.388.963,69	1.763.320,00	103,72	126,95
2	711200	Porez na dobit	8.050.000,00	10.768.846,86	11.353.994,00	141,04	105,43
3	713100	Porez na plaću	7.260.000,00	6.461.106,04	8.409.390,00	115,83	130,15
4	714100	Porez na imovinu	1.300.000,00	1.506.469,66	1.316.856,00	101,30	87,41
5	715100	Porez na promet proizvoda i usluga	0,00	240.404,72	61.823,00	0,00	25,72
6	715200	Porez na promet od igara na sreću	450.000,00	403.797,88	394.895,00	87,75	97,80
7	715300	Naknade za izdavanje odobrenja	500.000,00	399.221,51	490.500,00	98,10	122,86
8	722321	Komunalne pristojbe	500.000,00	415.852,97	451.919,00	90,38	108,67
UKUPNO			19.760.000,00	21.584.663,33	24.242.697,00	122,69	112,31

Proračun kapitalnih potreba 2011./2013. godina

Tablica broj 3

Godina	Planirani kapitalni proračun po godinama	Izvršeno do 1. 1. 2013. g.	Izvršenje kapitalnog proračuna u 2013. god.	Izvršeno na dan 31.12.2013. (2+3)	Neurošena planirana sredstva na dan 31.12.2013. (1-4)	% izvršenja na dan 31.12.2013. (4/1 x 100)
0	1	2	3	4	5	6
2011.	150.000,00	150.000,00	0,00	150.000,00	0,00	100,00
2012.	124.612,70	0,00	107.155,10	107.155,10	17.457,60	85,99
2013.	125.000,00	0,00	0,00	0,00	125.000,00	0,00
Ukupno	399.612,70	150.000,00	107.155,10	257.155,10	142.457,60	64,35